

AB-INFORMATIEBRIEF

datum: 17 januari 2024
onderwerp: Panorama Zuid-Limburg
portefeuillehouder: Josette Van Wersch
nadere informatie: m.lensink@waterschaplimburg.nl / Cluster Kaders en Ontwikkeling

Namens het Bestuurlijk Kernoverleg Zuid-Limburg bieden wij u langs deze weg ter kennisname het eindresultaat aan van het ontwerpend onderzoek 'Panorama Zuid-Limburg' (zie bijlagen). In deze AB-informatiebrief schetsen we kort de aanleiding, het doel en de achtergrond van Panorama Zuid-Limburg. Daarnaast vindt u onderaan deze AB-informatiebrief meer informatie over het Bestuurlijk Kernoverleg Zuid-Limburg.

Aanleiding

We leven in een tijd van grote maatschappelijke transitie. Denk aan het omgaan met klimaatverandering, ruimte maken voor natuur en biodiversiteit, verduurzaming van ons energiegebruik, de transitie naar circulaire economie, en hoe we zorgen voor voldoende betaalbare woningen voor iedereen. Deze transitie hebben in Zuid-Limburg grote invloed op onze leefomgeving. Voor Limburg gelden de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) en daarbinnen per gemeente de Gemeentelijke Omgevingsvisie (GOVI) als de documenten waarin de volksvertegenwoordigingen (Provinciale Staten en de gemeenteraden) aangeven hoe we met al die transitie in samenhang willen omgaan. Bij de vaststelling van de POVI is vanuit meerdere kanten (vanuit gemeenten en Provinciale Staten) aangegeven dat de POVI nadere verdieping vraagt om dat "hoe" goed te kunnen invullen.

Mede daarom is in opdracht van het Bestuurlijk Kernoverleg Zuid-Limburg een ontwerpend onderzoek uitgevoerd met als titel 'Panorama Zuid-Limburg'. Panorama Zuid-Limburg is uitgevoerd in een samenwerking tussen Rijk en regio (met een projectgroep bestaande uit gemeenten, Stadregio Parkstad Limburg en de Provincie Limburg). Het eindresultaat is tot stand gekomen via een intensief ontwerpproces, waarin op basis van afwisselend onderzoeken en ontwerpen met steeds meer nauwkeurigheid een steeds scherper toekomstbeeld is ontstaan. Zeer waardevol waren daarbij de vele gesprekken met belangstellenden die zijn gevoerd tijdens een mobiele expositie op diverse plekken in Zuid-Limburg.

Doel

Met Panorama Zuid-Limburg is een bouwsteen voor een toekomstperspectief in Zuid-Limburg in 2050 ontwikkeld waarin de belangrijkste ruimtelijke opgaven bij elkaar zijn gebracht. Uitgangspunt hierbij vormde bestaand ruimtelijk beleid zoals in onder meer de nationale en provinciale omgevingsvisies is vastgelegd. Panorama Zuid-Limburg gaat vervolgens een stap verder door de relevante ruimteclaims als gevolg van het ruimtelijk beleid te verbeelden en op een integrale wijze te combineren tot een toekomstbeeld. Hierdoor zijn (nog te maken) ruimtelijke keuzes scherper in

beeld gekomen, en daarmee ook een vijftal ruimtelijke schuurpunten en onderzoeksvragen. Ook is de positie van de regio in het grotere geheel aangescherpt.

Het Bestuurlijk Kernoverleg Zuid-Limburg beschouwt Panorama Zuid-Limburg als een inspiratie- en gespreksdocument voor de complexe ruimtelijke afwegingen die we in de nabije toekomst samen in Zuid-Limburg moeten gaan maken. Panorama Zuid-Limburg is dan ook geen eindstation, maar een gezamenlijk vertrekpunt voor de ruimtelijke trajecten waar we als overheden samen aan werken.

Ter toelichting over het Bestuurlijk Kernoverleg Zuid-Limburg

Het Bestuurlijk Kernoverleg Zuid-Limburg (BKO) bestaat inmiddels ruim 10 jaar. Het BKO is ingesteld door de Zuid-Limburgse gemeenten en de Provincie. Het BKO heeft als taak om de samenhang te bewaken (“regie voeren”) tussen de Zuid-Limburg-brede thematische overleggen in het fysieke domein, voor de totstandkoming van bestuurlijke samenwerkingsafspraken tussen de Zuid-Limburgse gemeentebesturen onderling en tussen de gemeenten en Gedeputeerde Staten, en is bestuurlijk opdrachtgever van NOVEX-gebied Zuid-Limburg (de directe betrokkenheid van het Rijk om samen met de regio te werken aan de toekomst van deze regio). Een sterk BKO is belangrijk om de bestuurlijke samenwerking binnen Zuid-Limburg goed georganiseerd te houden en impulsen te geven, zeker gelet op de status als NOVEX-gebied die het Rijk aan Zuid-Limburg toekent. Het BKO heeft een informele status en stelt stukken dan ook niet officieel vast, maar kan deze wel doorgeleiden naar de colleges van B&W en GS.

Het BKO bestaat uit een brede vertegenwoordiging van overheden in Zuid-Limburg (provincie, gemeenten en waterschap), de voorzitter van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en een vertegenwoordiging van de Rijksoverheid. In het BKO zitten deelnemers vanuit de belangrijkste Zuid-Limburg-brede bestuurlijke overleggen in het fysieke domein (wonen, economie, ruimtelijke economie, Nationaal Landschap, mobiliteit en energie) om op deze manier de verbinding met deze overleggen te houden. Daarnaast kent het BKO een evenwichtige verdeling van deelnemers uit de verschillende Zuid-Limburgse sub-regio’s en uit deelnemers met verschillende thematische portefeuilles.

Positie Waterschap Limburg

Door deelname aan het BKO kunnen wij onze belangen inbrengen in diverse ruimtelijke processen zoals het nog op te stellen Ontwikkelperspectief voor het NOVEX-gebied Zuid-Limburg.

Over het algemeen zijn wij van mening dat de wateropgaven in Panorama goed verwerkt zijn. Echter, op een specifiek punt herkennen wij de wateropgave niet. Op pagina 78 van het document staat de volgende zin: “Wel krijgt volgens de experts alleen in Europolis de wateropgave voldoende ruimte en prioriteit”.

Het waterschap is niet geraadpleegd over de betekenis van de verschillende scenario's voor de wateropgave. Deze opmerking is ook niet afkomstig van waterschapsexperts. Op dit abstractieniveau zien we in alle drie de scenario's mogelijkheden voor uitwerking van de wateropgave, mits rekening gehouden wordt met water en bodem sturend.

Meer informatie?

Voor meer informatie over de actuele ruimtelijke trajecten verwijzen wij u naar de website van de Provincie Limburg: [Nationale Omgevingsvisie \(NOVI\) - Provincie Limburg](#) en naar de website van het Rijk: <https://www.denationaleomgevingsvisie.nl/novex/>.